

Bilder tatt i sommer viser store variasjoner i vannstanden. «Røysa» fotografert over to dager.

Det er deprimerende å rusle lang elvebredden og plukke opp død fisk. Derfor har vi skrevet en rapport til Fylkesmannen hvor vi påpeker det som har skjedd i elva, ikke bare i sommer, men gjennom lang tid. De som kjenner Randselva godt forteller at raske vannstandsfall har vært vanlig i flere tiår, sier Bekkevold.

Overfor Fylkesmannen hevder Ringerikes Sportsfiskere at hyppige vannstandsfall har vært en sterkt medvirkende årsak til at storørretbestanden har gått tilbake helt siden 1960-tallet.

- Vi mener at kraftprodusenten må foreta en mer sparsommelig kjøring på kraften sin. De tapper ut vann når det er penger å tjene, og struper tilførselen når det er lite penger å tjene, hevder Bekkevold, som oppfordrer Fylkesmannen til å be om innsyn i kraftverkets protokoller for loggføring av vannstand og vannføring.

-Vi presser på i denne saken fordi vi ønsker at kommende generasjoner skal få oppleve det fantastiske fisket som var i denne elva før demninger og kraftverk ble bygd ut. Det er mulig å gjenskape det fisket, ikke minst fordi vi nå har klart å løfte statusen til Randselva. Miljø- og klimadepartementet er godt informert om tilstanden i elva, det samme er Miljødirektoratet. Fram til nå har forvaltningen av innlandsfisk vært et ikke-tema. I kjente laksevassdrag har det ikke vært så lett å komme til med utbygginger. Men i vassdrag

uten laks har man nesten fått lov til å ture frem akkurat som man vil, sier Else Ravneberg.

2000 fisk

At fisk i utbygde elver og vassdrag blir skadelidende, er et kjent problem. Derfor har alle regulanter og utbyggere blitt pålagt å sette ut fisk for å bøte på skadene. I Randselva er det Ringerikes Sportsfiskere som på oppdrag fra Viul Kraft drifter anlegget som produserer 2000 settfisk. Det er det antallet fisk Viul Kraft er pålagt å sette ut hvert år. Men nå kan det være slutt.

-Vi vurderer å gi oss. Vi er en liten forening som bruker ekstremt mye ressurser på de 2000 fiskene i klekkeriet. Men det gir ingen mening i å bruke så mye tid på dette når effekten er nær null. For det første er 2000 fisk et svært lite antall i denne sammenhengen, men selv om vi hadde satt ut mye mer fisk så hadde det vært mer eller mindre fänytt. All fisk som settes ut blir merket, men vi ser så godt som ingenting til den senere, sier Bekkevold.

Manuell kjøring

Viuldemningen er den første av fem demninger og kraftverk i Randselva mellom Tyrifjorden og Randsfjorden. Det føres ikke målinger av vannstand og vannføring ut fra Viuldemningen. Målingene skjer fra Bergerfoss, helt øverst i Randselva. Ringerikes Sportsfiskere mener at dette ikke gir et

riktig bilde av vannføring og vannstand nedstrøms Viuldemningen, der hvor gytevandringen stopper.

-Problemet er at kraftverket har etterslep på investeringer, og det er ikke brukt penger på moderne løsninger slik at man kan foreta miljøbasert vannkjøring. I dag gjøres dette arbeidet manuelt, noe raske og svært uheldige vannstandsendringer er et tydelig tegn på, mener Bekkevold.

Ikke til middag

Ørretbestanden i Randselva er nå så liten at fiskeforeningen anbefaler at all fisk som fanges, settes ut igjen.

-Folk skal fortsatt kunne fiske og glede seg over de opplevelsene det gir. Men når det er så få individer igjen, er det viktig at uttaket blir så lite som mulig, sier Else Ravneberg, som tross alt har tro på at Randselva skal komme tilbake til fordums storhet.

- I de senere år har vi klart å løfte Randselva fra å være en litt uinteressant vannkilde, til å bli en av de høyest prioriterte vannkildene i vannregion Vest-Viken. Det er mye positiv oppmerksomhet rettet mot elva, noe som styrker oss i troen at det vil skje endringer til fordel for storørretstammen. For er det en demning i Norge man skulle fjerne, så er det Viuldemningen, sier Else Ravneberg.

jernnes

Randsfjord Regulerings-, Viul Kraft AS og Ringeriks-Kraft AS.

-Raske vannstandsfall til godt under minstevannføring fører til stranding.

«Brekkhølen» fotografert over to dager i august (bilde 3 og 4). Alle foto: Bjørn Smith

